

Sygn. akt VU 705/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Mariola Mastalerz

Protokolant st. sekr. sądowy Ilona Królikiewicz

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku **D. Ś.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M..**

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania D. Ś.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M..

z dnia 24 kwietnia 2012r. sygn.(...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje D. Ś. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od dnia 13 kwietnia 2012r. do dnia 12 kwietnia 2014r.

Sygn. akt V U 705/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 kwietnia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M.. odmówił D. Ś. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu ZUS podał, że wnioskodawca jest zdolny do pracy, a zatem brak jest podstaw do przyznania świadczenia.

Z powyższą decyzją nie zgodził się wnioskodawca i w dniu 20 czerwca 2012 roku wniósł odwołanie.

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

Organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 30 września 2013 roku wnosił o uchylenie zaskarżonej decyzji, przekazanie sprawy do rozpoznania organowi rentowemu i umorzenie postępowania na podstawie art. 477¹⁴ § 4 k.p.c.

Na rozprawie w dniu 23 października 2013 roku wnioskodawca D. Ś. wniósł o przyznanie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na okres dwóch lat od 13 kwietnia 2012 roku i wnosił o nieuwzględnienie wniosku organu rentowego o uchylenie zaskarżonej decyzji, przekazanie sprawy do rozpoznania organowi rentowemu i umorzenie postępowania.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił, co następuje:

D. Ś. urodził się w dniu (...). Posiada wykształcenie wyższe - z zawodu jest prawnikiem. W okresie aktywności zawodowej wnioskodawca pracował na stanowiskach: monter instalacji budowlanych (3.09.1979r. – 16.06.1985r.), inspektor ds. instalacji (17.06.1985r.-30.06.1987r.), operator radiowęzła (2.10.1987r.-17.06.1988r.), specjalisty ds. rozliczeń i nadzoru budowlanego (16.09.1988r.-15.12.1988r.) inspektora w Izbie Skarbowej w S. (23.01.1989r. – 6.02.1992r.), komisarz skarbowy w Urzędzie Kontroli Skarbowej w S. (7.02.1992r. – 31.10.1999r.), inspektor kontroli celnej w Urzędzie Kontroli Skarbowej w Ł. (1.11.1999r. do 30.11.2011r.).

(dowód: świadectwa pracy k. 3, 4, 5, 6 akt kapitałowych, zaświadczenia k. 7, 10, 11 akt kapitałowych, świadectwo pracy k. 4 akt rentowych)

W dniu 16 marca 2012 roku D. Ś. złożył wniosek o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy.

(dowód: wniosek o rentę k. 1-3 akt rentowych)

Orzeczeniem z dnia 18 kwietnia 2012 roku lekarz orzecznik ZUS nie uznał wnioskodawcy za niezdolnego do pracy. Taki wniosek wywiódł po zapoznaniu się z opinią lekarza konsultanta okulisty z dnia 13 kwietnia 2012 roku, który przeprowadził badanie wnioskodawcy i po rozpoznaniu plam rogówek obu oczu, stanu po operacji refrakcyjnej oka prawego i lewego, astygmatyzmu oby oczu, przebytego złamania kości promieniowej prawej, stanu po urazie kolana lewego.

(dowód: orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 18.04.2012 r. z dokumentacją medyczną k. 12 akt ZUS)

D. Ś. wniósł sprzeciw od powyższego orzeczenia, w wyniku czego sprawę skierowano na komisję lekarską ZUS, która w dniu 16 maja 2012 r. po zdiagnozowaniu tożsamy schorzeń, wydała orzeczenie zgodne z opinią lekarza orzecznika ZUS.

(dowód: orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z dnia 16.05.2012 r. z dokumentacją medyczną k. 11 w aktach ZUS)

Aktualnie u wnioskodawcy występują następujące schorzenia:

- zmętnienia rogówek obu oczu – plamy nabłonkowe,
- stan po przebyciu zabiegu refrakcyjnego rogówek w 1993 roku,
- astygmatyzm krótkowzroczny obu oczu,
- zespół bólowy wysiłkowo-przeciążeniowy okolicy łokcia prawej kończyny górnej,
- zmiany zwyrodnieniowo-wytwórcze okolicy głowy kości promieniowej prawej po urazie w 2007 roku,
- przykurcz rotacyjny znacznego stopnia łokcia prawego.

(dowód: opinia biegłego okulisty A. C. k. 10-11 wraz z opinią uzupełniającą k. 54,

częściowo opinia biegłego okulisty D. P. k. 42-45,

opinia biegłego ortopedy R. E. k. 15-15verte)

Stopień zaawansowania schorzeń okulistycznych czyni wnioskodawcę częściowo niezdolnym do pracy okresowo od 13 kwietnia 2012 roku do 12 kwietnia 2014 roku.

(dowód: opinia biegłego okulisty A. C. k. 10-11 wraz z opinią uzupełniającą k. 54,

częściowo opinia biegłego okulisty D. P. k. 42-45)

Schorzenia ortopedyczne nie powodują u wnioskodawcy niezdolności do pracy.

(dowód: opinia biegłego ortopedy R. E. k. 15-15verte)

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227) niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Z kolei przepisy art. 12 ust. 2 i 3 stanowią, że całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, zaś częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania, co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się po pierwsze stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji oraz po drugie możliwości wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 13 ust. 1) Niezdolność do pracy orzeka się na okres dłuższy niż 5 lat, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy przed upływem tego okresu (art. 13 ust. 3).

Stosownie zaś do treści art. 57 ust. 1 powyższej ustawy, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b), pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a), pkt 10 lit. a), pkt 11-12, 13 lit. a), pkt 14 lit. a) i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a), pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Częściowa niezdolność do pracy polega na utracie w znacznym stopniu zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Doniosłe znaczenie w konstrukcji częściowej niezdolności do pracy ma podkreślenie, że chodzi o ocenę zachowania zdolności do wykonywania nie jakiejkolwiek pracy, lecz pracy „zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji”. Ratio legis wyodrębnienia tej przesłanki stanowi wyeliminowanie sytuacji, w których ubezpieczeni o wyższych kwalifikacjach po utracie zdolności do ich zarobkowego wykorzystania zmuszeni byłiby podjąć pracę niżej kwalifikowaną, do której zachowali zdolność, wobec braku środków do życia. Inaczej mówiąc, ubezpieczony może być uznany za częściowo niezdolnego do pracy, gdy zachował zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy (na przykład pracy wymagającej niższych albo niewymagającej w ogóle jakichkolwiek kwalifikacji), lecz jednocześnie utracił w znacznym stopniu zdolność do pracy, do której posiada kwalifikacje.

Biorąc pod uwagę, iż wnioskodawca w okresie swojej aktywności zawodowej pracował jako: monter instalacji budowlanych a przez ostatnie ponad 20 lat, posiadając wykształcenie wyższe prawnicze, jako inspektor i komisarz skarbowy w Urzędzie Skarbowym, ocenę jego zdolności do pracy, w świetle powyższych rozważań należało odnieść do stanowiska urzędnika, pracującego na dokumentach i przy komputerze.

Analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do oczywistego wniosku, że wnioskodawca spełnił przesłankę określoną w art. 57 ust. 1 pkt 1 powołanego przepisu.

Dla ustalenia, czy D. Ś. jest niezdolny do pracy w rozumieniu przepisów cyt. ustawy Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych okulistów A. C. i D. P. oraz ortopedy R. E. - biegłych z zakresu dziedzin medycyny,

w ramach których mieszczą się rozpoznane u niego schorzenia.

Ustalając sporną kwestię Sąd oparł się na opinii głównej oraz uzupełniającej biegłej okulisty A. C., które ocenił jako jasne, pełne, logiczne i należycie uzasadnione. Biegła sporządziła opinie po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną wnioskodawcy i po przeprowadzeniu osobistego badania. Biegła określiła w swoich opiniach, na jakie schorzenia cierpi obecnie wnioskodawca i jednoznacznie stwierdziła, iż stopień zaawansowania zdiagnozowanych schorzeń czyni wnioskodawcę częściowo okresowo niezdolnym do pracy zgodnej z jego kwalifikacjami na okres 2 lat od 13 kwietnia 2012 roku.

Biegła okulista A. C. podała w swojej opinii głównej, iż wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy zarobkowej i ta niezdolność ma charakter długotrwały, na obecnym poziomie wiedzy medycznej nie istnieją metody skutecznej poprawy stanu zdrowia. Biegła wskazała również, że od przeprowadzonego badania okulistycznego przez lekarza orzecznika ZUS w dniu 13 kwietnia 2012 roku stan zdrowia wnioskodawcy uległ pogorszeniu, postępuje utrata ostrości wzroku do bliży. W uzasadnieniu swojej opinii biegła podkreśliła, że podstawą orzeczniczą do uznania wnioskodawcy za osobę częściowo niezdolną do pracy jest pogorszenie ostrości wzroku do dali, a przede wszystkim do bliży, skutkujące znacznego stopnia utratą zdolności do wykonywania pracy zgodnej z kwalifikacjami. Obecnie wnioskodawca, posiadający wykształcenie wyższe prawnicze, posiadający IV najwyższy poziom kwalifikacji zawodowych, który przepracował ok. 20 lat na stanowiskach urzędniczych – a więc pracując na dokumentach, utracił zdolność widzenia szczegółów i nie jest w stanie samodzielnie przeczytać standardowego druku dokumentów, jak również pracować przy monitorze komputerowym. Biegła w swojej opinii uzupełniającej jednoznacznie wskazała, że częściowa niezdolność do pracy wnioskodawcy istniała już w dacie badania przez lekarza okulistę konsultanta ZUS, a więc w dacie 13 kwietnia 2012 roku (karta 26 akt ZUS-teczka) gdzie stwierdzono znaczące pogorszenie ostrości wzroku do bliży – skutkujące znaczącym ograniczeniem w wykonywaniu czynności o charakterze administracyjno-biurowym. W dacie badania przez biegłą tj. w dniu 7 sierpnia 2012 roku postępuje obniżenie ostrości wzroku do bliży i do dali. W ocenie biegłej na dzień wydania opinii przez Komisję Lekarską ZUS w dniu 16 maja 2012 roku wnioskodawca był już osobą częściowo niezdolną do pracy z przyczyn okulistycznych. Opisane przez biegłą pogorszenie stanu zdrowia nastąpiło w ramach istniejącej częściowej niezdolności do pracy wnioskodawcy, za początek której uznaje ona datę badania przez lekarza okulistę konsultanta ZUS w dniu 13 kwietnia 2012 roku.

Mając na uwadze treść opinii uzupełniającej biegłej okulisty A. C., w ocenie Sądu nie było podstaw do uchylenia zaskarżonej decyzji, przekazania sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu i umorzenia postępowania na podstawie art. 477¹⁴ §4 k.p.c. Nowymi bowiem okolicznościami w rozumieniu powyższego przepisu, mogłyby być schorzenia występujące u skarżącego przed wydaniem decyzji, przy czym ich wykazanie nastąpiłoby dopiero po wniesieniu odwołania do sądu lub ich ujawnienie w wyniku badań lekarskich przeprowadzonych w trakcie postępowania sądowego, pod warunkiem, co istotne, że miałyby one znaczenie dla oceny stanu jego zdrowia, do dnia wydania przez organ rentowy decyzji (vide: wyrok SN z 12 stycznia 2012r, sygn. II UK 79/11 oraz uzasadnienie wyroku SN z 16 maja 2008r. sygn. UK 385/07).

Taka sytuacja nie występuje w rozpoznawanej sprawie. Biegła bowiem jednoznacznie wskazała, że wnioskodawca już w dacie badania przez lekarza konsultanta okulistę ZUS w dacie 13 kwietnia 2012 roku był już niezdolny do pracy. Zdaniem biegłej świadczą o tym wyniki badań przeprowadzonych przez nią samą jak też badania zawarte na karcie 26 dokumentacji medycznej wnioskodawcy (teczka).

Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska biegłej okulisty D. P., w zakresie w jakim uznała wnioskodawcę za częściowo niezdolnego do pracy od daty 7 sierpnia 2012 roku tj. od dnia badania przez biegłą A. C.. W ocenie Sądu ta biegła nie uzasadniła należycie opinii w tym zakresie, a sprowadzając je do jednego zdania, że we wcześniejszej dokumentacji lekarskiej ZUS nie było podstaw do przyznania świadczenia rentowego. Jednocześnie biegła nie miała wątpliwości, że wnioskodawca jest częściowo

okresowo niezdolny do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami na okres dwóch lat, a więc wydała opinię zgodną w tym zakresie w opinią biegłej A. C..

Sąd Okręgowy jako prawidłową ocenił także opinię wydaną w sprawie przez biegłego ortopeda R. E., w której biegły opowiedział się za uznaniem wnioskodawcy za zdolnego do pracy. Istotne jest jednak, iż w opinii tej biegły dokonał oceny zdolności do pracy wnioskodawcy przez pryzmat jedynie tych schorzeń, które należą do reprezentowanej przez niego gałęzi wiedzy medycznej, a więc schorzeń ortopedycznych. Jeśli więc z przyczyn ortopedycznych nie da się stwierdzić niezdolności do pracy, a jednocześnie schorzenia okulistyczne dają podstawę, aby taką niezdolność orzec to świadczenie rentowe się należy.

Uwzględniając powyższe Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał D. Ś. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 13 kwietnia 2012 roku do dnia 12 kwietnia 2014 roku.